

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 44957
Nom: Economia Industrial
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2242 - Màster Universitari en Economia	Facultat d'Economia	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2242 - Màster Universitari en Economia	Matèria analític-conceptual	OPTATIVA

COORDINACIÓ

SEMPERE MONERRIS JOSE JORGE

AÑON HIGON MARÍA DOLORES

MONER COLONQUES RAFAEL

RESUM

Aquest curs proporciona a l'estudiant una comprensió bàsica dels principals models bàsics en Organització Industrial (IO), que són les eines comunament utilitzades en l'anàlisi econòmic modern dels mercats. Específicament, el curs es centra en l'estudi dels mercats d'oligopoli, a més de l'estudi d'alguns temes seleccionats com la diferenciació de producte, l'estimació estructural de funcions de producció, la mesura dels retorns privats i públics a la R+D i l'impacte de la digitalització en el rendiment empresarial.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomanen bons coneixements de Matemàtiques i, en particular, de Teoria de Jocs

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Desarrollar la capacidad crítica, impulsar la inquietud y el interés investigador en el ámbito de la economía, especializarse en el manejo de material bibliográfico, en la utilización de bases de datos económicas y programas matemáticos y estadísticoeconómicos, así como aprender a transmitir de forma adecuada los resultados de investigadora a través de artículos científicos y ponencias en congresos.

Gestió personal del temps d'aprenentatge: habilitats per a l'organització, planificació i presa de decisions en el procés d'aprenentatge de coneixements avançats en economia.

Obtindre la capacitat d'abstracció i raonament lògic imprescindibles per al desenvolupament de models econòmics: capacitat per a expressar-se utilitzant llenguatges formals, gràfics i simbòlics, per a aplicar mètodes analítics i matemàtics a l'economia i per a relacionar i manipular conceptes seguint un propòsit.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autòdrida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber analitzar els models de competència imperfecta en els mercats tant baix certesa com amb informació imperfecta i incompleta.

Saber fomentar, en contextos acadèmics i professionals, l'avanç tecnològic, social o cultural dins d'una societat basada en el coneixement i en el respecte a: a) els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats entre hòmens i dones, b) els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat i c) els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Saber identificar el mercat rellevant i el model de competència més ajustat al comportament estratègic dels agents en el mercat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció

- 1.1 Mercats i estratègies
- 1.2 Poder de mercat i benestar
- 1.3 Eines

BP 1, 2, 3
Cabral 2, 3, 9
CW 1, 2, 15

2. Monopoli

- 2.1 Equilibri del monopolista i pèrdua de benestar
- 2.2 Discriminació de preus

BP 2, 8
Cabral 5, 10
CW 4, 5
Tirole 1, 3

3. Models bàsics en oligopoli

- 3.1 Bertrand
- 3.2 Cournot
- 3.3 Interacció repetida
- 3.4 Elecció seqüencial
- 3.5 Dissuasió d'entrada

BP 3, 4, 16
Cabral 7, 8, 15
CW 8, 10, 13, 14
Tirole 5, 6, 8

4. Diferenciació de producte i valor estratègic del compromís

- 4.1 L'enfocament del consumidor representatiu
- 4.2 L'enfocament addressat a la diferenciació
- 4.3 El model Mussa-Rosen
- 4.4 Complementes i substituïts estratègics; compromisos estratègics en mercats internacionals, inversions en I+D i incentius als mànagers.

BP 3, 5, 16
Cabral 12, 13
CW 11, 15, 16
Tirole 7, 8

5. Funcions de producció I

- 5.1. Introducció
- 5.2. Eficiència no observada, simultaneïtat i selecció.
- 5.3. Enfocaments tradicionals per a l'estimació: models defectes fixos i IV.
- 5.4. El model de Blundell i Bond.

Aguirregabiria, V. (2021). Empirical Industrial Organization: Models, Methods, and Applications. Chapter 3. http://aguirregabiria.net/wpapers/book_dynamic_io.pdf

Blundell, R. and S. Bond, (2000). GMM estimation with persistent panel data: an application to production functions. *Econometric Reviews*, 19, 321-340

De Loecker, J. and C. Syverson (2021). Chapter 3 An industrial organization perspective on productivity. In *Handbook of Industrial Organization*, vol. 4, edited by K. Ho, A. Hortaçsu, and A. Lizzeri. Elsevier, 141-223. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1573448X21000030>.

6. Funcions de producció II

- 6.1 L'enfocament estructural: Olley i Pakes; Levinsohn i Petrin
- 6.2 Mètode d'estimació de Wooldridge
- 6.3 L'enfocament d'Akerberg, Caves i Frazer
- 6.4 Endogenitzant la llei del moviment de la productivitat

Akerberg, D. A., K. Caves, and G. Frazer (2015). Identification Properties of Recent Production Function Estimators. *Econometrica*, 83(6):2411-2451.

De Loecker, J. (2013). Detecting learning by exporting. *American Economic Journal: Microeconomics*, 5(3):121.

Doraszelski, U. and J. Jaumandreu (2013). R&D and productivity: Estimating endogenous productivity. *Review of Economic Studies*, 80(4):1338-1383.

Gandhi, A., S. Navarro, and D. Rivers (2020). On the Identification of Gross Output Production Functions. *Journal of Political Economy*, 128(8):2973-3016.

Levinsohn, J. and A. Petrin (2003). Estimating Production Functions Using Inputs to Control for Unobservables. *Review of Economic Studies*, 70:317-341.

Olley, G. S. and A. Pakes (1996). The Dynamics of Productivity in the Telecommunications Industry. *Econometrica*, 64(6):1263-1297.

Wooldridge, J. M. (2009). On estimating firm-level production functions using proxy variables to control for unobservables. *Economics Letters*, 104(3):112-114.

7.1. Introducció

7. L'economia de la R+D

- 7.1. Introducció
- 7.2. Innovació i R+D
- 7.3. Retorns privats a la R+D
- 7.4. Mesurant els spillovers de R+D i canals de transmissió del coneixement
- 7.5. Implicacions de política

Bloom, N, M. Schankerman & J. van Reenen (2013), Identifying Technology Spillovers and Product Market Rivalry, *Econometrica*, 81(4), pp. 1347-1393.

Griliches, Z. (1992). The Search for R&D Spillovers, *Scandinavian Journal of Economics*, 94, pp. 29-47.

Hall B.H., J. Mairesse and P. Mohnen (2010). Measuring the Returns to R&D, in B. H. Halland and N. Rosenberg (Eds.), *Handbook of the Economics of Innovation Vol-II*, Burlington: Academic Press, 1033-1082. <https://www.nber.org/papers/w15622.pdf>

Mohnen, P. (2019). R&D, innovation and productivity, in *The Palgrave Handbook of Economic Performance Analysis*. Palgrave Macmillan, Cham., 97-122. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-23727-1_4

8. L'economia de la digitalització

- 8.1. Com canvia la tecnologia digital l'activitat econòmica?
- 8.2. Tecnologies digitals i productivitat
- 8.3. Tecnologies digitals i comerç
- 8.4. Tecnologies digitals i demanda laboral.

Añón Higón, D. and D. Bonvin (2022). Information and communication technologies and firms' export performance. *Industrial and Corporate Change*. <https://doi.org/10.1093/icc/dtac017>

Añón Higón, D. and D. Bonvin (2023). Digitalization and trade participation of SMEs. *Small Business Economics*. <https://doi.org/10.1007/s11187-023-00799-7>.

Cardona, M., Kretschmer, T., and Strobel, T. (2013), ICT and productivity: conclusions from the empirical literature. *Information Economics and Policy*, 25(3): 109-125.

Goldfarb, A. and C. Tucker (2019). Digital economics. *Journal of Economic Literature*, 57(1): 3-43.

Kneller, R. and J. Timmis (2016). ICT and Exporting: The Effects of Broadband on the Extensive Margin of Business Service Exports. *Review of International Economics*, 24(4): 757-796.

Koch, M., I. Manuylov and M. Smolka (2021). Robots and firms. *The Economic Journal*, 131(638), 2553-2584.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	40,00
Pràctiques a l'aula	10,00
Total hores	50,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	60,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	75,00

METODOLOGIA DOCENT

S'espera que els estudiants assistisquen a totes les classes i sessions pràctiques. A més, els estudiants han de dedicar una quantitat considerable de temps a l'estudi personal, així com a resoldre els conjunts de problemes que es distribuiran. Es discutiran les solucions dels problemes, així com algunes extensions. En algunes sessions s'assignarà un article d'IO a l'estudiantat que haurà de preparar una breu presentació resumint l'article i explicant les idees principals.

AVALUACIÓ

Qualificació:

Resolució de problemes: 20%

Presentació: 10%

Examen final: 70%

És necessari aprovar l'examen final per aprovar la matèria.

eria.

BIBLIOGRAFIA

- (BP) Belleflamme, P. and M. Peitz. 2010. Industrial Organization: Markets and Cambridge University Press, UK. See also 2nd Edition, 2015. (Cabral) Cabral, L. 2000. Introduction to Industrial Organization. The MIT Press. (CW) Church, J. and R. Ware. 2000. Industrial Organization. A Strategic Approach. Irwin McGraw-Hill" (Tirole) Tirole, J. 1988. The Theory of Industrial Organization. The MIT Press.